

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ars versificandi et carminum condendorum Henrici Bebelii

Bebel, Heinrich

Colonie, 1507

VD16 B 1101

Regule generales Prima syllaba [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-293522](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-293522)

Regule generales

Quinta syllaba ea est que est

in principio dictōis pluriū syllabar. Et dicitur pluriū syllabar. qz i monosyllabis vt mons vltia eē dī. Media syllaba dicitur oīs ea q̄ inter p̄mā vltimā syllabā ponitur: Ultima est que in fine dictōnis ponitur.

De prima syllaba.

Prime syllabe quātitas octo modis dinoscitur

Positione
Diphthongo
Prepositōne
Cōpositōne

Vocali añ vocalē
Deriuatione
Regula
Exemplo

De positione.

Positio fit tribus modis. Primo. quā vocalē sequuntur due aut plures consonantes. vt iustus. doctus. carmen. Secūdo fit positio. geminata consonante sequente vocalē. vt pannus crassus. Est etiam geminata consonans vna bis posita. vt nn. ss. pp. massus. mappa. Tertio si duplex vna consonans vocalē sequitur positio fit. vt aris. rex. sarum. maior. Est etiam duplex consonans. r. z. i posita inter duas vocales

Scias quā postionem in oībus syllabis habere locū. tā p̄mis q̄ me

Et si in eadē dictōe post mutā sequitur l. vel r. q̄ liquide sunt Et quāvis m. aut n. p̄cedens vocalis si natura fuerit breuis. cōis afficit. h̄ est in differens. Dicit autē vocalis indifferē. cū ad placitū p̄r corripit v̄l p̄ duci. vt Atlas tenebre. Arithmus. qd̄ numerus fecit. aq̄ arithmetica ducitur. Et si in dictōne mutā sequitur l. vel r. si p̄cedēs vocal' natura fuerit longa corripit nō p̄r. vt arstrū lauacrū. Lū vero in diuersis dictōnibus vna desinat in consonantē. r̄ alia in duobus pluribusve incipiat. positio etiā fit. vt discat statū. Si dictio post breuē vocalē finalem ab vna duplici consonante incipit nō est positio. vt equora perse. Memorosa z acynthos. Ira d̄ Marcian' capella. Leterū proximi sermonis consonantes nil adiunant p̄cedentē. Verg. ponite spes sibi quisq̄ suas. Et Horatius. Linquimus insani ridentes p̄mia scribe. Sz qd̄ interdum legit apud Vergiliū Drimoq̄ zanthoq̄ lygiacq̄ philodoceq̄. Et illud Euricq̄ zephyriq̄ tument. Et apud Duidiū Sideraq̄ ventiq̄ nocēt. Et alibi Sarculaq̄ rastroq̄ graues. apd̄ Virgiliū ellusq̄ plauisq̄. alibi Liminaq̄ laurusq̄ dei. Ad illa exempla dicas grecā hanc eē positōnem. In hocq̄ nos imitari grecos. q̄ hoc impune fecerūt. Recentiū autē ab hac positōne cauendū eē exultimo. Aliq̄ etiā hanc positōnem cesura semiq̄naria catalectica excusare volūt. Seruinus autē ita excusat hoc carmen liminaq̄ laurusq̄ Itē breuis p̄ longa posita ē. defendit autē v̄l qz monosyllaba ad artē

A q̄.

Regule

nō p̄tinent vel particula q̄z sui substantiā nō hz. membrum putatur
superioris orationis.

¶ Aliqñ liquefit. Flaccus in tertio Ueloz proceffion. Et m.
Silus in octauo. Ecce inter p̄mos therāneo a sanguine clausi Uir
gili? de. n. letātes agmine cygnos. Et Martial Delectat mariū si p̄
niciofus icneumon. Et. d. interdū liquefit. Martialis in. v. Sar
donicos smaragdos adamantes iaspidas vno

¶ De Diphtongo

¶ Ubicunqz ē diphtong⁹ ibi syllaba lōga ē in latinis dictōibz
nisi sequat vocalis. Exemplū ē audio. At etiā in grecis diphtong⁹
gus sp̄ pducit. ⁊ si vocalis sequat. vt eacus eagrius. Exempla de las
tinis vbi vocalis seq̄tur. P̄cesse p̄reire p̄reustus

¶ De p̄positione

¶ P̄positio tāta ē in p̄positione. quāta ē extra p̄ponem. vt edisco.
Ad. ab. sub. ob. in. cis. per. clam. am. con. cum Lōpositio cū iacio po
sitione pducuntur. vt abijcio. subijcio. obijcio. aliter corripuntur ni
si positio aliqua interueniat

¶ De compositis a iacio

¶ Comuniter composita a iacio trissyllaba comunia sunt. vt reicit.
Plurū vero quā trium syllabarum pducuntur

¶ Vari cōposita. De. p̄. e. a. se. vt p̄pono vbiqz pducunt. nisi vo
cal sequat. quū tūc corripunt. vt dealbo. deauro. Uir. frenisqz aduer
sa p̄sentis. Et idē. his vnda dehilcens. Eādem corripitur

¶ Di. huius p̄posita p̄ter dirimo ⁊ disertus pducunt. Et nota q̄ in
disertus altera. s. q̄ in dissero est. subtrahitur

¶ Dis. huius cōposita greca. vt dilemma corripuntur

¶ Re. vbiqz breue est. p̄terqz in refert. si distare vel vtile ē fecat. qz
fit a res nomine.

Reperio		repperi vel reperi.
Refero	habet in p̄terito	rettuli vel retuli.
Repello		reppuli vel repuli.

¶ Dec tria p̄terita si scribūtz simplex p. t. p. corripunt Si ho p̄ d̄t
pler pp. et. pp. pducit. Redduco pducit. Reduco ho corripit.
Re. in reicio idifferēse. Uerg. Reiciūt parmas. Idē Tityre pascē
tes a sumiere t̄ce capellas. Stati⁹ corripit Tela manu reicit.

Propero	profecto	profugus.
Proficiscor	profanus	profugio
Profectus	profundū	profatus
Profiteor	procuro	propheta
Profundus	pronepos	prologus
Proterius	procella	profluis

¶ Pro vbiqz pdu
citur. nisi in

In primis syllabis

Propheta .propino ponit ad placitū.

Udent tamē multa ex illis potius a procul derivata. brauiatur pro. sequente vocali vt. prohibeo.

De Compositione

Nulla syllaba cōpositōne dinoscitur nisi sit penultima aut inter duas media. vt si pono cū pre cōponatur. Dicimus. prepono pe. pro. Adamo pe. cor.

Et syllaba que penultima non est. fieri tamē potest etiam cōpositōne cernitur. vt dicendo fortunarū vel fortunatus. ibi tu nō cognoscit. sed vltimā deponendo syllabam dicendo fortuna. tu pducit. Unde cōposita ex simplicibz et ediuerso cognoscit.

A. Bis. 7 Bi. cōposita corripit nisi positio seq̄ vt Bipertita. at tamen bige binus binus prod.

De vocali Ante vocalem

Vocalis añ vocalē in latinis sp̄ breuis est. vt Deus. Preter fio. in q̄ pdu. nisi. r. seq̄tur et e vt fierem fieri quia tunc corripitur. In genitiuis noim ius habentium l. ponit ad placitū. vt Nullius vnus. sed Alius semp. pducit. ad differentiam nri. alterius semper corripit. nisi forsan apud Terentiū qui etiam pducit.

Aer Dius. a. um. pducitur. etiam Aha obe In grecis secus est q̄a sepe vocalis añ aliam pro. vt troes. de q̄b̄ infra.

Barbare dictiones plerumqz vocalem ante aliam breuiant vt Aaron Noes. Deme tamen quando i mediat inter vocales. quia tunc positio fit. vt isaias. Aliqui tamen h̄ adiuncta produunt. vt Abrahamus. Hec paulus pompilius.

Maria cor. semper apud eruditos.

Iesus mū syllabarū i cor. primam. duas. pducit.

Joannes o longa est. quia o grecum et quadrissyllabum est i. breuiatur in prima.

Michael Raphael Israel. a produunt.

Abe Ohe. communes habent syllabas.

De Deriuatiue

Quanta est prima primitiui. tanta est et deriuatiui. vt munere munus. Et hoc est verū literatura seruata.

Religio. Reliquie. Ibo. Bobus. Non seruāt regulam quia nec literaturam.

De preteritis vero ac supinis intelligi volumus hanc regulam quia de his infra dicemus. Excipiuntur plura que ibi nō recitamus. vide Sulpiciū et Pompiliū

De Regula

Omne preteritū bisyllabū primā pducit. vt legi. vidi

A iij

Regule

	Fidi		Findo	
	Scidi		scindo	
Exapiuntur	Bibi	A	bito	Quonia illa p̄mā corripit̄
	Dedi		Do	
	Steti		sto	
	Tuli		fero	

Habentia vocalem ante vocalem. vt frui. rus.

Omne preteritum primam geminans eandem corri. vt momoz
si. sponodi. p̄peri. et nullum demitur

Lecto: ū preteritorum tanta est prima. quanta presentis.

	Senui	
Exape	posui	Que primam breuem habent. licet a longis potui presentibus veniant.
	potui	
	Loegi	

Catullus preter morem aliorū Junī primam corripit. Non ita
tūc diuī vera genuit̄ inuerint. Et Quidius in emi quod tibi dona
ui per fide licitus emi. alij emo legunt.

De Supinis

Omne supinū bisyllabū primam producit. vt lulum

	Icum		Eo	
	Quitum		Quco	
	cicum		cieo. i. voco	
	situm		sino	
Exape	Litum	Ab	lino	
	Datum		Do	
	statum		sto	
	latum		fero	
	rutum		ruo	
	Notum		nosco	si o in i. mutat in cōpe

sitione. vt agnitū. cognitum. quia tunc secundam corripit.

De temporibus a preterito formatis.

Quanta est prima preteriti. tanta ē ab eo formato: ū. scilicet rā sem
rin ro et se Et quanta est prima presentis. tanta est a presenti venient
um. nisi sequat positio. aut varietur literatura.

De exemplo.

Exemplis prima cognoscit̄ si plangant poete. et quāta in eis in
ueniat syllaba tanta ponat̄. Nihil aut̄ plus proderit. q̄ illustrium
poetarum exemplis vti sine quorū auctoritate et exemplis et imita
tione nemo speret se vnq̄ aliqd̄ egregium editurū.

De propriorum quantitate

Propria non ponunt ad placitū. sed regulas appellatioꝝum

In primis syllabis

sequuntur nisi auctoritas poetarum interueniat quae auctoritas si producta
citetur producantur si corripit corripiantur et graeca et latina.

Primis sunt ad placitum
Barbaris in Medijs usum sequuntur eruditorum et Iudicium aurium.

Ultimis subiacent regulis.

Hec intellige nisi poete alicuius auctoritas aut consuetudo aut alia
regula generalis ad certam coerceat quantitatem.

Et haec de generalibus regulis sufficiant.

Sequuntur regule speciales

In primis syllabis

A Ante B

A ante b. cor. vt Labellu. dabam. scaber labefacio.

Excipe Cabro. alij scabro flabam fabor fabula. fabella flabra flaba
bam labes tabo tabidus faber labor laboris: labilis labes nabam nabo
nabilis pabulum strabo. scabidus rabi flabellum flabrum.

Et quedam propria vt Nabis. sabo. Axel.

Strabo a quibusdam cor. Noza. No fastidisse stratonem.

Flabellu prima corripit apud oul. li. iij. tristium Quos facit
nostra mora flabella manu. Si bene legitur.

A ante C

A ante C. corripitur. vt acerbus aconitu Dache populi in ripa
dambij vltiori.

Producutur. acer. i. fortis: acis fluius dacus facundus facin
dia graculus glacina machina trachys macero maceris thracia
thraces vacinia.

Produ. ante a habentia. b. et p vt braca ce. brachium pace plac
paco pacuinus.

Excipe ab hac exceptioe hec. qm cor. licz habeat. b. vel p. an a. pa
ciscoz placz bacu. A brachis posita vt tribrachus spacioz spaci.

Achillas cacus pachynum vacillo prime indifferentes sunt.

Macero a quibusdam corripitur. sed minus receptis

Prestat trinacri metas lustrare pachini. Vir. iij

Equibus imbriferos versus pachynos ad austros.

Lacus auentine timor atqz infamia sylue. fast. i.

His cacus horrendu tyberine gurgite monstrum.

Lacus et alcides sic ait ite bouea. Proper. in. iij.

A ante D

A ante d. cor. vt Uadu quadro z ei coposita.

Producentur. clades. dadila. gades. vado. gaditanus. Gadi
gadilon. ladon flu. rado vadis radico. radix stradeo spadix. trade.

A iij.

Regule

cadulus populus apud Prisci traduco. graduius e indifferens
 Gradiuus quatas populus spoliauerit vites Terē. iij.
 Gradiuusq; patre genicis qui p̄sides aruis. viij.
 Inclita amazonidū magnosq; exorta gradiuo. Bal. iij.
 Et genus a magno ducentē forte gradiuo. Meta.
 Adon p̄ter morem aliozū produxit Martianus felix capella.
 Adam corripitur. apud ausonium. deceptum miseratus adā
 quam capta venenis **¶ A ante f**
 A ante f. vt vaser corri. apher autem et aphyca potius per ph.
 notantur. Apher proprium produci.

A ante S

A ante S. cor. vt ago sagum magus. sagina.
 Produciunt. Agelina. agea. dago. sagus. magalia. saga. sagus
 strages. sagio. stragula. tragula. tragedia a. trago. pro comoedo. ta
 giua. vago. vagina. mago.

Pago Tago. vt patet et compositis compages. contagio.
 Datentia ante a. f. et. p. vt flagitium. fagus. fraga. flagra. flagi
 to. pagus. paganus. pagina. plaga id est vulnus.

Exape hec quibus habeant. f. vel. p. ante A. flagellum. fragor. fra
 gillis. plaga pro regione vel pro rete.

Pagala. fragrare et. flagrare tamen pro.
 Produciuntur Lagus nomen regis egypti.

A ante L

A ante L corripitur. vt Alumnus. Salebre.
 Palam quam solus Martianus capella produxit.

	Ala	Qualis	palo
	Ales	Qualea	palantes
	alecto	scale	Qualus.
	alea	talus	Salebra
	alitus	talaris	Squaleo
Produ.	alipes	Balista	Squalor
	Dalo	Caligo	Talis.
	Dalas	Daleq;	Talea
	Alia p̄ fluuio	Mala	Talio
	Balo	Marilla	Malo
	Balena	Malum id est pomum	
	Pal ^o . i. bacul ^o	Malus id est arbor	

Thales ponitur ad placitum apud Sidonium
 Malos ciuitas Un Prisci. Lynestus malosq; sil' vicina pfundo
 Palatium Lalo onis. comunem habent
 Daud timeā magni dixisse palatia celi. Meta.

In primis syllabis

Quā tanti fuerit cadere vt palatia cernas. Sili. xij.
 An noua cōtentis surgant palatia flāmis. Sta. i. fil.
 Atq; vbi nauali stant sacra palatia phebō. Pro. in. iij.

A Ante M

Ante M. vt Stramen. stamen producitur.

Corripit. Amita. amo. amicio. amen. cblamys. camere. dam.
 fames cū ppositis. lamius. damascus. damasipp. samos same. ta/
 mos. rāmen. Omnia polysyllaba. vt amicle. Preter Amitto. amētū
 lamia. lamētor. damera. mamurius. que producūt primā

Damus indifferens est. tutius producitur.

Amen quidā pro. quidā cor. Ansonius pduxit.

Damō et dama pducūt. Sili. Mamerus flaminius

Lamius primam producūt d et si ab alijs latinius dicat. sicut en
 dimion dicitur est a monte Jonie.

A Ante N

Ante N cor. vt Canis cano canalis anethū danae.

Annulus	Manis	Phanum
Anus p podice	Dane	Phanus
Lancep	Trano	Planus. sed planus pro scurra cori.
Saned	Danubius	
Ganea	Granum	
32 Pro. Lanl	Lanidia	Panis
Lanicies	Janus canius	Panos
Lannabis	manius	Rana
Danus	Janua	Sanus
Mano	Lana	Uanus
Mane	Lanugo	Uanelco
Manes	Nanus	Anellus

Manes indifferens. Ansonius Canon cor.
 Dic demū excessit grāmaticos canonas. Ansonius
 Prudētius preter morē aliorū ganea primā corripuit

A Ante P

Ante P. cor. vt aput. caput. daphne. Pape.

32 Produ. Aphyca	Lapa	Papa
apber	Mappa	Papo
apulus	Sapo	papinius
apenninus	papilio	Rapa.
apidanus	Vapulo	Sapphyrus.
apis bos	papas	Sapis fluius
Lrapula	papus	saperda.
Lapadocia	Napus.	Uapa. i. scurra.

Regule

Apulstria Cicero i arato pma cor. Silius pduxit Apulia pms
 bz idifferere. sedaz pducta ip vt volut. ecotrario apul pma pducit
 et sedaz corripit. Lapathos pma cor. Lapathes Serenus pma p
 duxit. Papi ppuu pducit apd Ausoniu **¶ A ante Q**
A ante Q. corripit. vt aquila. pro. q̄q̄. z q̄q̄uētus.

A ante R

A ante R. corri. vt Darusper: arista. hara p stabulo porcorū.
 60 Produciūf. Aree. area. aridus. ara. p altari. arūcus pilus capri/
 nus. arūca arums. arete. i. virtus. barū. varia baris. charus carus.
 Carolus. cari. cacaria. clarus. clareo. carex. rarus. rarefco. flare. flare
 faris. glareo. gnarus. harū. larex. larus. larius. larissa. narix. narea.
 naricius. na. et. neres. pareo. quarum. quare. pbarissa secundū Pūsel.
 pro. Eōtinue post hos sequitur pbarissa tellus.

Darens. arabia. arabicus. commune habent. sed Darius vel dare
 us. apud magis receptos pducitur.

Smaragdus ponitur ad placitū.

¶ A ante S

A ante i. cor. vt asia p pnicia. maseilly bassilicus. z producant.
 asia p palude. asopus. Bassū. castus. caseus. Nasidien. pasiphac.
 casellū. ppuū. masylia. natus. naso. phasis. Natica. castiope. la serpi
 sū. Ralno. rasil. sualit. safon. vasa. mna sil. iasus **¶ A an T**
A an t. corripit. vt latro verbū z nomē. quater. cat. solers spata

60 **Produ.**

Ater	Clarrus	Latum tu.
Atramentum	Fiatu	Latus latona.
Atrium	Fatur	Laturus
atella	Fatum	Maturō
atellana	Fatus	maturus
atina	Frater	mater matula.
Blacio	Gratus	matry
Blatta	Grates	matula
Blattio ablat	Gratis	matrera.
Bractea	Gratis	matutinus.
Bracteola	Grator	materia
Lattus aial	Gratulor	materies.
catta quis	Lat ^o adiectiuū	matheus
crater clater	Laterna	Natura.
Pratum	Sceturio	Natalis.
Quattuor	Stratum	Satura ^o scatin ^o
Quatenus	Stratim a lto	Uates
Quatinus	Staturus	Uaticanus.
Natus	Saturus	Uaticinod.
crates	Lato	

In primis syllabis

Statim a stando. p. aliter a statuo mox significat es bre. Bla-
tero. catholicus Crates fluvius patria: comunem habent.

Huc licus huc sagaris penusq; hypanisq; a archisq;

Crates et hic sibiris vris cõtemminus oris. Meta. xv.

Crates philosophus cor. sed catholicus natura corripitur.
auctoritate tamen Sidonij et ecclesiasticorum poetarum et prop-
ter tot breues se invicem consequentes etiam produci potest

Arys proprium producit. sed quidã cor. pro filio croesi.

A Ante U

Aante U corripitur. vt avis. lauerns.

	Clavis	Flavius	Naugo
	claus	gavius	Nauius
	clavus	gnavius	Anius. a. um.
Produ.	Davus	lavinia	Naui. as.
	David	mauis	pauo
	Danidicus	mauile	prauo
	flavus	manors	pravius
	flauco	Nauius	Suanis

Dabentia mutam ante L. vt clavus flavus.

Lavinus indifferens.

A Ante Z

Aante Z semper producit. vt gaza. lazarus

E. Ante B.

E ante B corripitur. vt Hebraeus. februarus.

	Leber	fleba	plebisitum
	crebro	flebilis	Thebe
	crebreo	gleba	prebeo
	Debilis	glebo	phoebus
	Debeo	Debus	phebas
Produ.	Debitum	Nebam	Rebus
	Debitio	Nebo	Rhebus equus
	lebetus	Nebris	Rebar
	fluvius	Debalia	Sebum
	Ebrinus	Debalus	Sebetus
	Eboffa	plebes	zebedeus

Lebes. Debe. Debe populi. Trebia. trebula

Febus Serenus corripuit. Sulpitius produxit.

E Ante L

E ante L corripitur. vt Secus. Echeneis. echinus.

E

In primis syllabis

	Lecus	Grecia	preco	
	Ceco	Brecus	preconium.	
	Secundo	lecythus	preceps	
	Echo	Mechus	precordia	
31	Prodiu.	mechor	precipuus	
	feto	mecenas	Seculum	
	fetas	meum	securus	
	fetus	Economus	secius	
	fecis	parecia	secum	Cōpo'itis
	Echalia	phecasi	Uecora.	Theca cum

E Ante D

E ante D. vt sedeo cedrus. pedianus. pedes corri.

	Ledo li.	Edictum	pres dis.	Rheda
	Ledo di.	sedabile	predium	sedulus.
	Lredo	seda	preditus	sedulitas
	Dedo	Hedus	sedes	sedatus.
	Deditus	fedus	Tedet	seditio
21	Pro.	Dedalus	fedo	predo
	Edo	ledo	preda	Tedia
	Editus	medea	pedo	Educo
	Edes	media regio	pedes	
	Edituus	medus	pedūculi	
	Edilis	predo	pedico	

Phedimus ppriū apud Statiū in. vi. Edulus etiam corri
pit. Dani. Incipiet eduli tremulū. pducere mentum.

E Ante F

E ante F cor. aduerte composita et refert pro interest producit.

E Ante S

E ante S corripitur. vt Lego. is. ere. Rego. is.

21 Producentē Dego. eger. egrotō. egyptus. egregius. egenus.
egon. Gregorius. egis dis. egloceros. egle. lego. as. leges. pegas
sus regia. regina. phlegens. rhegium. reges. regulus. regitus
lus. regale. regaliolus auis. regula. tegula. segeria. egyptus.

E Ante J

E ante J producit. vt peior.

E Ante L

E ante L in
Bissyllabis producit vt Thele velum et deriuata
Polysyllabis corripitur. vt Helima Leleges se
libra.

In primis syllabis

Lorum

L vt

Dabentia ante o

R

ploro
roris. floris.
Floris. Gloria.
prora

Orion. corallium Indifferens.

Quū subito affurgēs fluctu nymphosus orion Tir. i. ae.

Enifer orion equore maris erit. fast. iij.

Claudia. Vergit se subito. vellitq; coraliam doe.

Serenus. corallium vero si cocco nectare malis. alia et meliora in
meis comentarijs inuenies.

D ante S

D ante s producitur. vt rosus

Corripiuntur dotis. posui. prosymna: rosa. ofris. profucha. so/
sia. cose.

Cosira

incipitē habēt

melius corripitur cosira.

Prosa

melius producitur prosa.

fertilis est merite sterili vicina cosire. fast. iij.

Et bellare tabas docilis cosiraq; parua. Sili. xij.

D ante L

D ante L corripitur. vt Quotus. botris.

Produ. cotis a cos. Dos dotis. Doro as photis a phos. fotus
Lot^o. sotades lothos. photis photidis. motus. nor^o picipiū 2 p
amico Notefco. notifico. orhos. loteria. potō. as. totus. votum

Dabentia duplicem consonantem ante o. vt scoms. chloto. pro
tinus. preter crotalium. crotou. proteros. protomi. proterus. proto
genes. scotinus. proteruus

Protos. 2 protos. produciuntur 2 eorum composita. Sicutiā
ptos. vt antiptosis

Quotidie ad placitum ponitur. melius tamē producitur.

Lotium etiam pducitur. Catullus. vt quo iste vesler expolitioz
deus est Hoc te amplius bibisse predicet loti

D ante U

D ante v corripitur. vt bouis. ouis. ouidi^o Martialis In no/
mentanis ouidi quod nascitur agris

Produ. ouum. prouincia. prouideo; prouica. 2 composita cum
pro. prouoco. prouoluo. proueho. prouentus

U ante B

U ante b corripitur. vt rubus. tuber. m. g. tubur

Regule

Pro. lubrico. sibilula. lubricus inbilo pubes sibilula rubigus bubal^r
rubigo sabet tuler n. g. vbertas yber.

Habentia ante v. b et n vt bubus nubo tules preter inuiba bus
bulcus. pnaba subucula ruter rubrica.

Connubium. comunem habet

Eresa inuenies scabra rubigine pila. vir. i. Seoz.

Uteris more alicor nimitaqz rubigine captus. mar. ij. melius tñ
pducif. aliqui legūt em in Martiale erugine. nō rubigine.

U ante L

U ante c pro. vt bucerus Educo is lucas bucula.

Lorri. cucullus cucumer cucurbita Duco as ducis a dux duces
ti duceni mucro lucroz lucrū lucellū lucerna lucretius.

Habentia ante v. d. n. r. v Preter duco quod pducif

Luceres. prima indifferens. ovidius. in. Fast. Quosqz vocant
ramnes. luceribusqz dedit. Propertius. in. iij. Vinc ticiens rame
nesqz viri luceresqz coloni.

U Ante D

U ante D pro. vt iudicis iudex crudus trudo.

Lor pudet pudicus rudio rudentes studeo rudentes pudis ru
dis rudie puincia sudes ruder

Rudo. tndi pteritū in cōpositione. comunem habent

Uincla reculantū et sera sub nocte rudentū. vir. vi.

Findoz vt arcadie. pecuaria rudere credas. Pers. iij.

Speratū mentis duram qui contudit hydram. Hora. Cōtudit
crudelis hyems. Ennius.

U Ante F

U ante F. producif. vt Bufo rufus.

U Ante S

U ante S. producit vt ruga rugio.

Lorri. tugurium. Uir. i. aeglo. Pauperis et tuguri congestum
celspite culmen.

Habentia: i. f. p. ante v. vt ingū fugio pugil pugillus Preter fru
ges frugi. Deme etiam ingera et ingis adiectiuum a q̄ iugiter pu
gio pugillaris qd sol^r pudentius cor.

Buglossa. iuglans indifferens.

U Ante L

U ante L corripit. vt vlula. culex.

Prodacunt. culus iulius culeus dulychiū vlus.

Habentia. f. g. m. ante v vt fuligo mulus

Deme ex illis. fulica Sula Mulier.

Pulex. Uligo indifferens.

In primis syllabis

Pulice vel si quid pulicesordidius. Mar.
Parvulus aut pulex irrepens dente laceffat. Lolus.
Parue pulex ꝛc. melius tamen producitur.

¶ **U** ante **M**.

U ante m producitur. vt pluma. humidus. humanus
Corri. humus humilis. humerus. sumus. rumer. fumus.
Dabentia n. c. t. ante u. vt numerus. numisma. cumulus. tumulus.
preter cume. numen. struma. numatius. nummus.
Pumilus vel pumilio ponitur ad placitum.

¶ **U** ante **N**.

U ante n. pro. vt funus. ganeus. cune. Cor. cunicul^o. cune^o. tunica.

¶ **U** ante **P**.

U ante p corri. vt lupus. pupugi. stuprum
Produciuntur. cypa. iupiter. vpupa. stupa. scrupus. scrupulus.
scrupeus. suparus.
Dabentia n. r. p. ante v. vt nuper. rupes. pupillus. pupa. pupula
Pupugi corri. ꝛ Rupilius proprium
Scrupulus. pupulla /indifferens
Inde constupio media correpta legendum

¶ **U** ante **R**.

U ante r producitur. vt turis. curio onis. furius.
Cor. curales. cures. curius pro prium. durius flumen. muridus.
spurius. furio. furor. furo. furia. muria. nurus.
Luretes. furius indifferens.
Illic bellaci confisus gente caretum. Luca. iij.
Leline cui largogꝛ sator curetes ab imba. Meta. iij.
Luretes Iouis sacerdotes pducꝛ volunt. sedꝛ populis corripit

¶ **U** ante **S**.

U ante s producitur. vt pusto. musa.
Loripe. frustino onis. pusillus. susurro.

¶ **U** ante **T**.

U ante t producitur. vt vtor. struthus.
Corri. cutis. fruter. lutum indifferens. mutoniatus. puto. putris.
vtrum. Uti aduerbium. vtinam. vter. vera
Lutum corripit cum cenum significat.
Polysyllaba. vt putreus. vterus. pter bruteo. buteo. futio. futills.
glurio tis. gluten. glutinū. glutino. luteū. mutuus. muto. mutio.
Muto ꝛbū. mutuoꝛ. nutrio. putreo. luteola. luteus. maro prod. tute
la. putidus. muri^o. iuturna. vtillis Muto onis. luthū. rutilius. in/
differenter Et graue magnanimi rubur mirare futuli. De Pon. j.
Danc tibi ꝛposito memorant dixisse rutuli. Fast. vi.

Regule

Farse rutilium sue relinquo. Mar. v.

Muto onis pducitur. Muro niatus breuiatur.

Lutum ponitur ad placitum:

Nutrio. p̄mam natura pducit. quosdam seduxit deprauata le-
ctio Claudiani. Nam spe nō sepe legendum est

¶ U ante U.

¶ U ante U semp pducitur. si nulla precesserit consonans. svt
uidus. vna. cor. Pluuia. fluius. iuuerna

¶ Media syllaba appellat. q̄ est inter duas. p̄mam scz ac sc̄dam
Et om̄is ea que nō est prima nec vltima.

Ea septem cogno/
scitur modis

Positione

Diphthongo

Vocali ante vocalem

Accentu

Diminutōne.

Exemplo.

Regula

Positōne vt colūna. Diphthongo vt sateus. ceraunia. Vocali
an̄ vocalē. vt gloria. Un̄ vocalis an̄ aliā vocalē in latinis sp̄ corripit
tur. vt maria. lucia. Excipiunt̄ gr̄i noim̄ z p̄noim̄ in ins̄ desinētes.
vt istius. vn̄ius. quon̄ia tales indifferentes sunt.

Alius semp pducit̄ Alterius semp corripitur

Et genitiu z datiu quinq̄ declinationis habentes e. inter duo
i pducunt penul. vt diei. meridiē. speciei.

¶ De grecis nominibus.

Corripiuntur vt

Grec̄a quādoq̄

Produciunt vt

Iliū. hīstoria

Tragedia. comedia

Eous. Ptolomeus.

Spondeus. Ironia

Litius:

Grec̄a quōq̄ sunt ad placitū. vt corea. platea. malea. reglarie. pdu.
Deriuata a grec̄i femininis cōlōgo terminat̄. h̄nt e pductam
vt a crete creteus. a hible hibleus. a dione dioncus

¶ Regule comunes de grec̄is tam̄ p̄mis q̄
medijs syllabis conuenientes

¶ A ante A E et J.

¶ A an̄ a. e. et i. i grec̄i corri. vt nauicaa. phaetō. palisphae. caicos
Produciuntur. Aer. laertes. lais. nais. thais. raygeta. lais.
Michael. israel. z id genus similia

¶ A ante O et U.

¶ A ante o et v. pducitur. vt laocoon. menelaus
Corripe Aglaophon. chaos. danaus. phraortes

In primis syllabis

¶ Ante N

Nante n producitur. vt crinis. linea. synas.
Lori. Inula. pynarus. flu. linio. lino. linum apud grecos corni.
apud latinos producit. linus proprium. cinyzas. tinea.
Habentia ante i. e. s. m. vt cinis. sino. minor.
Præter. sinum vas. mina pro libra. minos. minoraurus.
Inulus sine h. Tinea indifferentes
Natura interno cum viscere tinea serpens Serenus
Agrestes tineæ res obseruata colonis. Met. xv.
Atq; inuli pellis totos operibat amantes. Propert. iij.
Vitas inuleo me similis cloe. Hora. ode. xxij.

¶ Ante P

Pante p corripitur. vt hyperboreus. hypocrita. hipocaulsum:
stips stipsis. sed stipendium producitur
Produ. cipus. gryphes. hippodates. hippomanes. siphon. si-
phaniū. hypocrates 7 cetera ab hyp p. pipilio. pipo. pipere. ripavi
pera. rhiphei. gryp. stipes us. typhis. scipio. stipo. stipediū. thypho
Scripulum vel scripyla indifferentes.
Solut capella Typhonem corripit Typhoeus p̄mā corripit

¶ Ante Q

Qante q corripitur. vt liquo as. liques liques
Produ. liqoz liquoris. liquidus a verbo tertie declinatōnis.
Liquoz ad placitum. Liquida indifferentes.
Pondus vii saxis color ignis liquoz aquarum. Lucre. j.
Fiet vti cybus omnis 7 aridus 7 liquoz ipse Lucre. j.
Spongia cum tepidis annera liquoribus imbris Sere.
Crassa q conueniunt liquidis 7 liquidis crassis. Lu. iij.

¶ Ante R

Ranter producitur. vt Lira pro sulco. virus. tiro.
Corripitur Lyra vir viri viriatus. pyrus. pyrum. slyrat. pyra.
myro. qris. qrinus. syr. tyros. Polysylla. vt viridis. 7 sira syrenes.
Præter Siria. slyrus sponsus medec. sirius astrum. piroma. trefsa
cyniacus. circene. pirula. pirara. pyramis. pyramus. myrace
Pyrene. circene indifferentes.
Produ. chironomos. chirographus. chiragra indifferentes. sed re-
gulariter producitur. quia a. cheir. id est manus. quod diphthongo
longatur in prima. Chirurgus.
Pyrene indifferentes
Non sine me est tibi partus honos tua bella pyrene
Pyrene misit populos qui nomen amore. Sili. xij.

Regule

Synus ad placitum Juue. in. iij. Jam pridē in tyberim syrus del
fluxit orontes. Idē. Quā q̄ longorū vehitur cernice syrorum.

¶ Ante S

¶ Ante s. vt visus. producitur

	Bison	Isaurus	Pisana
	Chassis	Isara	Pbyssis.
Corripiuntur	Dilertus	Miser	Eisena
	Dilopum	Misereor	Pisaurum
	Iserus	Nisi	

Pbyssis. pbyssis cum compositis contra Pompiliū exempla
in cōmentarijs meis inuenies. Sifer.

¶ Ante T

¶ Antē corripit. vt item. mitra. pbyssis. itur^o. nstrū. vitrū. crison
Producunt. bitinia. clitele. clitorius. cliron. clitūnus. diton. di
reo. dis. ditis. glis. glitis. pythōn. britones. pythagoras. ritus. rito
scito. scitor. scitus. scitū. Sitis a sum. itur. titan. titillo. vito. vitupe
ro. itus. litus. lis tis. litigo. litera. mytilus. mitis. miteco. mitor. cris.
pylisma. pythias. pstitae^o. sithou. sithonius. trito. triticum. crito. tri
tyro. iturei. triton. tityrus. tritonis. vitis. vira. zythus.

Bitynnia. bitynnus. britannos. pituita.

Criticus. italia. italus. comunem habent

Et penitus toto diuisos orbe britannos. Virg. p. eglo.

Nam quid britannis celum differre putamus. Lu. li. vi.

Hinc augustus agens Italos in prelia cesar. Virg. viij.

Loniceto sternit iaculo volat itala cornus. Virg. ix.

Bitynno frigio ve sacum sed quem sua noto. Bal. iij.

Quāq̄ z capado ces faciant equitesq̄ bityni. Ju. viij.

Ut critici dicunt leuiter curare videntur. Hora.

Equalis liber est critice qui malus est. Mar. in. vij.

¶ Ante U

¶ Antē v producit. vt puo. Excipe biniū. triuiū. niuis. puernum

¶ Ante B

¶ Ante b. vt obulus. cauopus. soboles. corripiuntur.

Produ. bobus. gobio. mobilis. mobus. nobilis. nobis. obtr. ob
q̄cio. robor. robur. sobrius. tobias. vobis.

Habentia duplicem consonantem ante o. vt scobs scobis. pro
brum. scrobes. corripiuntur.

Obiūcio z obliq̄ nois obtr. pdu. cū duplici ij scribunt. aliter cor
ripiuntur.

¶ Ante L

¶ Ante c corripitur. vt locus. cocytus. p. cerere. coctea. coctes

Produ. cocytus. foco verbum Jocyndus. ocyoz. oceanus. ocys

In primis syllabis

octium. poculum. procerus. phoca. phocis. phoce. vocalis vocis a
vor. Socrates producit. quia per omega scribitur

Phocale. procurro indifferentes.

Risit et his inquit facito mea tela procores. Fast. iij.

Procurate viri et pugnam sperate parari. Virg. xi.

¶ D ante D

D ante d producit. ut corder. odi.

Lozi. modus. modo. odor. rhodos. rhodanus. Poly syllaba. ut
fodio. odiu. pter dodona. pdero. pdeo. pdig. zodiacus. clodius.

¶ D ante F

D antes corripitur. ut profugus. of. lla

Produ. profero. profui. proficisco. profore. proficio

Dffa. scrofa

Profunde. profectus. profecturus. profugium: comunem ha
bent. figurate producant.

Composita a procul corripunt. a p ppositione. pducunt.

Hec quoq; profecto ludebat. ialone varro. Proper. ij.

Arcades his ouis genus a pallante pfectu. Vir. viij.

Has postq; mello profudit pectora vates.

Impia dementis vulgi et vir tota profudit. Sili. x.

Profectura domo sicula non mitior aula. Iuue. i.

Hunc ego te coniunx ad debita regna pfectu. Sta. rii.

¶ D Ante B

D ante B producit. ut Cogor.

Eoz. Logos. rogo. rokus. Toga. togula. togatus.

Toga ad placitum. ut dicit porphyrio.

¶ D Ante L

D ante L corripitur ut colo. schola. solecismus. solium. solum.
pro terra.

Podu. boletus. bolanus proprium. Eolyphia colum. Lo
lo colas. dolium. molior. moles solus. colasare et composita a pro
soloz. solatium. molimen molij molios nolo nota olim olearos ole
nos solers. solertia solennia olenius polypus prolixus proles po
lydamas. solis. colos solarium. thmolus. timolus ti. corripitur.

Prologus. Dolon indifferens.

Antiqui proles bello preclara dolonis: Vir. xij

Retulit et ferro rhesum dolonaq; cesos. Oui

Solarium pro eo q penditur pro solo. ut apud Juriscon
sultos primam corripit. Polydamas et Polypus. natura
liter corripuntur. sed q producuntur a poetis scribimus per dus
plex. ll. Pollydamas. polypus.

B iij

Regule

¶ D ante M

D ante m producitur. vt nomen. omentum. como is. Thomas
Lori. comes. comitor. comedo. coma. como as. Dom^o. domo.
dñs. glom^o. glomero. gomor. hō. momordi. nonas. omasuz. homer^o
omitto. stomach^o. romos. romite. vomo is. bromi^o. chromis. homi-
lia. cometa. Dromos ⁊ inde composita. vt hippodromus. ⁊ do-
mas cum compositis. vt hippodomas

Uonica. promos indifferens

¶ D ante N

D anten corripitur. vt monos. bonus

Produ. monychus centauri nomē. none. nonus. zona.

Habentia ante o. c. d. p. vt conoz. donec. pono.

Preg. donos. i. dñs. pncpos. pncptis. donysa. conon. q̄uis ha-
brant añ. c. d. p.

¶ D ante P.

D ante p corripitur. vt opes. operio. oportet. ppontis. populus
gens. topazius lapis. strop̄a. Pulscianus in nomē opilio. o bre-
uem. apud Virgiliū dicitur esse conuersam in u longam. ex litterarū affi-
nitate. Seruij opinionem tu ipse legas in Bucoli.

Proserpina etiam breuiatur apud Senecam in hercule. Uidisti
sicile regna proserpine. sed Claudianus producit Matribus ⁊ nu-
meri damnū proserpina pensat.

Producent. opilio. oppidū. oportun^o. opprior. opis nympha
populus arbor. propago vitis. poples. popeanū. poppea. popysma
propugno ⁊ a pro ⁊ posita. ppugnaculū. propalo. scrop̄a. propo-
no. sop̄his. propello. sop̄io. dropax. sop̄itus. sed semisop̄itus Qui-
corri Purpureo facit semisop̄ita toro. tophus.

Habentia ante o. vt copia. scopus.

Preter scopulus. scopas. cophinus. cophos.

Propino comunem habet

Discere tanq̄ habeas tria nomia quando propinat. Ju. v.

Lenat propinat poscit negat innuit vna Marti. p̄.

Seruus in. ij. eneidos. p̄mam breuē esse tradit in poples. vsitate
pducitur

¶ D ante Q

D ante q. vt coquo. corripitur Tamē aduerte cōposita. vt quo-
q̄ quoq̄ coniunctio corripitur

¶ D ante R

D ante r corri. vt torus. mora. ⁊ inde morosus. scoria

Produ. corā. corus vctus. corytus. coricius. dorit^o. Doris dorēs
dorion Dor Dora. Moris a mos. norā. noris. norici^o Os oris. oro
as. orator. ora. horus. oros. orithus. orithya Quorum scoria. mo-
rio morus. sorax. soracte. sora. Lorax. thorax.

In primis syllabis

A prima parte regule. Chelys. celer. gelu. helix. lelex.
melos. melus. melas. melam. melos. melo. scelus. telo.
velut. velim: pelops. corrip.

Excipe.

A secunda parte regule. Belua. delicia. delicatus.
delibutus. deliquo as. spelunca. delubra. pelamys.
delictum. delius. elysium. elicius. Edotipus. preli/
um. pelusium. electrum. velabrum. pelusius. peli/
num. spelea. velites. vellicares. thelephus. helias. leli/
us. celius. spelatum. heliodorus. lelanthus. telema/
chus. pelias hasta.

Pelion. indifferens.

Pelion harmonie mons est obuersus in austris. Fa. vi.

Ossa q̄cū pelio cumq; hemo cesserit ochris. Sili. iij.

Elegia primā corripit. Quidius tamen produxit in heroi.
dicens. Flendus amor meus est elegia flebile carmen. vbi alij ele/
gia legunt.

¶ Ante M

E ante m. vt Thema emo. corripitur. et remus. ppau z chremes
Producuntur Lementum. coemiterium. clemens. clemētia.
Lementum demo. demon. demens. demus. hemi. semi. Demen/
tia. Emulor. emulus. emineo emathia. emolumentum. Premium.
Eminus. foemina. flemus. Demina. femur. Nemo. plenirium.
premio. remigo. remus. remex. semen. semino. cemo. semita. semis.
semodius. sehem. stemina stemus. democritus. demetrius. Demo/
phoon. emilia. emoda.

E Ante N

E ante N producit. vt focum. Renes.

Corripitur. Enin. enyo. enypeus. fenestra. phrenesis. penes.
penus. penitus. penates. penetrare. penetro. menander. penium. me/
nelaus. menalippus.

Habentia ante E. b. g. s. t. u. producuntur tamen sequē/
tia. Quis habeant. b. g. zc. ante e. sicut Benacus. veneo. venum. ve/
na. venoz. senus. senio scena. splenis. strenuus schoenobates. str ena/
tentia. tenarus. sena. vrb. Leneus. sthenoz. meduse.

E Ante P

E ante P corripit. vt Lepres. Lepeo. Nepos.

Producitur. Lepe. cepi Lepa. Lephilus. Epipus. Epulus. epu/
rus. epy. rpo. epia. crepida. hepar. preputia. prepes. sepe. sepia. sepy
ola. sepio. sepes.

Reperi et Reperi. indifferens. et longeper duplex. p. scribuntur.

Et qui cōdidat postq̄ non reperit aurum Ausonius.

Aprauit collo quem reperit laqueum. Ausonius.

B i.

Regule

Reppulita lybicus immensum syrtibus equor. Lucanus.
 Ducq; feres repuli doctis medicatibus ignes. Quidius

E ante Q

E ante Q corripitur. vt Neq. Equiculus pprium.

	Equor		Nequis nomen.
	Equus.	neq;	nequo
Produ.	equo	nequiritia	Sequana
	equalis	nequaq;	sequanus
	equiculus	nequicq;	sequanicus
	populus	E ante R	

E ante R cor. vt Eremus. sera. erembus. serum. heris.

	Beryllus	Lerulus	Ero. as:	Flerem
	Beritus	Chere	Erugino	Heros
	Lerus	Leres itis.	Erumna	Heres
	Hera	Leretis.	Erigone	Heredo.
Pro.	Cerussa.	ErUCA	eridanus	Hereo
	ceronia	erugo	eratum	moereo
	cerinthus	es eris.	feralis.	eronia
	cerinthe	cera	feria.	
	ereti	beruthum	feronia	

Produciunt. Herus. nerus. neris. neritos. neritū. herem. herio
 rere pleriq; plera. pero onis. pera.

Quero. spero sphaera. seres. serus. serius. sero. serra. sericum. seria.
 thera. heresis. vero. verax. ver is. veretrum. vera. vcredus. veruca.
 perampellinus. verolophus.

Heros producitur. Eros corripitur.

Pheretides per t. pducitur. Phereides per e. corripit

Beryllus solus Prudētius pter mozem aliorū corripitur.

Serus. sera. um ad placitum. Cicero in arato. Occidit andro
 made clarū caput. z sera pultrix. Lōtra Vir. Uincla recusantiū z sera
 sub nocte rudentū. Sed tutius producit Heriphile pducit apud
 Tibullū. Heriphile Phebo gratag; quod monuit. Erip hile cor.

E ante S

E ante S produ cit. vt cesar rhesus. mesana.

Corripiuntur Uesulus. Uesuus. Uesunius qui quandaq;
 dicitur visuius. veseris. sesoltris. thesis et composita.
 Iesus e producit.

Recentiores Mesana. corripitū primam.

E ante T

E ante T producitur. vt aetos.

Cor. Betula. getulus. betulym. etiam fretum. betrurea. betrust.

In primis syllabis

heteroclitus. petra. Petrus. gera. meta. meteo. metallū. metaurum.
metriū. retro. meto is. thetis dis. tetricus. tetrarcha. tetigi. terendi

Habentia. p aut. v ante e' vt peto veto preter petus preter prece
reo pretor. pleius. producitur

Tetys. tetysos. indifferēs ponif. vel potius pducitur

Retuli indifferens.

Remlit et ferro rbesum dolonagz cesos. onidius.

Si reditū retulisset is aut in tempore longo. catul.

Lreta nomē scythici loci ponif ad placitum. aliter pro.

E ante U

E ante v consonantem pro. vt euum. meuania.

Cor. vianis. suerus. Leuis quādo leuigatum significat produ.
quando non grauis significat. corri.

Leno. as. are. Beuer.

¶ J ante B

J ante b corripitur. vt iberus.

Producantur. fibula. Sibbus. Sibbosus. hibernus. hybrida.
ibo ibis dis. libo libum libero liber pro litero et bacho. litero libro
libra libera libetris libella Quibō scribo viburnū scribonia scriba si
bilus scibo vetus futurum scibilis tibur tibia tribula vixet vibur/
num. Libanus primam corripit.

Tribula. vibula pro.

¶ J ante L

J ante c cor. Dicax et composita. vt veridicus fatidicus

Produ. Dico cis ficus ficedula ico cis icon icarus. icaria icario
tus iconiū licū mica niciteria pica picus pices picenus sicut sica si
carius spica spicus spiculū scilis scania tuica cetricenus rhuī? cō
posita vt tricesimus ticiuus vicus vicinia vicinus. licinianus.

Siculus corripit. scilis producitur.

Lycas. sicanus sicheus : comunē habent.

Huic conlunt sicheus erat ditissimus agri. Utr. i. ae.

Anna fatebor enim miseri post fata sychei. vir. iij.

Fida reor. fraternā erycis portusqz sicanos. vir. v.

Si cano prenta sinu facit insula contra. vir. iij.

Sicaniū dedit vsqz fretū balbus canit ipse. Balbus.

Indelycam ferit exectū iam matre pempra. vir. x.

Protenus antē. et lycam prima agmina turni. vir. x.

J ante D

J ante D producitur vt sidus fidus idolum.

Cor. Cydonia cydon pprū cnidus. cnidius Didici. didyme di
dymus fides fidis fidicula fidelis ideo idem n. g. midas idume
idumea idoneus idaspes quidem.

Habentia añ i. n. b. p. t. vt video biduū p̄ die triduū.

B ij